

Prijsregelende organisaties

o.a. de WAC (Wegen Aannemingscombinatie)

In de jaren tachtig bestond er een prijsregelende organisatie waar aannemers zich melden als ze meeschreven voor bijvoorbeeld een openbare aanbesteding. Van in ieder geval leden van de brancheorganisatie werd dit verwacht.

De overheid wist daarvan, het was een legaal instituut waar opdrachtgevers en aannemers werden behoed voor slechte prijzen, misrekeningen, en betaald kregen voor hun rekenwerk.

Meestal een dag voor de aanbesteding werden de ingeschreven aannemers uitgenodigd voor een vergadering. De voorzitter van de prijsregelende organisatie controleerde of iedereen was en alles rechtsgeldig was. Vervolgens werkte hij volgens een strak reglement de vergadering af.

De aannemer leverde zijn aanneemsom in en de voorzitter maakte bekend wie de goedkoopste was, en wie de hoogste prijs had ingeleverd.

De eerste kon zich dan nog terugtrekken. Stel dat er een groot verschil was tussen 1 en 2 en de eerste twijfelde aan zijn eigen rekenwerk. Soms was de prijs ten opzichte van de ander laag en werd deze opgehoogd ten gunste van de aanwezige aannemers die dan een rekenvergoeding kregen. Tot zover is het eigenlijk altijd goed gegaan.

Maar de problemen ontstonden toen de aannemers voor de officiële vergadering prijsafspraken met elkaar maakten en op de officiële vergadering eigenlijk een toneelstukje werd opgevoerd. Dat kwam uit dankzij klokkenluider Bos die het "gesjoemel" aantoonde via dubbele boekhoudingen. De periode die toen volgde gaat de geschiedenis in als de bouwfraude.

In Europa wordt Nederland op de vingers getikt en worden prijsregelende organisaties en afspraken verboden. De WAC wordt in 1999 officieel opgeheven en in 2002 volgt een parlementaire enquête. Uiteindelijk worden 344 bouwbedrijven schuldig bevonden en veroordeeld. Er wordt voor miljoenen guldens aan boetes opgelegd.

Hoveniers

Tijdens de parlementaire enquête duiken ook namen op van groenvoorzienings en hoveniersbedrijven. De VHG heeft namens de branche deze bedrijven geholpen met onder meer het regelen van schikkingen.

Noot schrijver Piet van der Eijk

Als kleine ondernemer en aannemer heb ik in die periode een aantal WAC-vergaderingen als deelnemer bijgewoond. Ik kwam er snel achter dat dit niet mijn wereld was en ben gestopt met het melden van werk. Wanneer ik dit wel deed, hoorde ik vrij snel dat er geen andere inschrijvers waren. Vaak waren die er wel, maar zij hadden hun inschrijving ook niet gemeld.

Toen door klokkenluider Bos zichtbaar werd welke omvang de bouwfraude had, ook qua omvang in bedragen, was ik toch wel verbaasd en geschrokken.